

Κεφάλαιο 5

¹ Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·

² καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων·

³ μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

⁴ μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.

⁵ μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν.

⁶ μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην,

ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.

⁷ μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.

⁸ μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται.

⁹ μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται.

¹⁰ μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

¹¹ μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἴπωσιν πᾶν πονηρὸν καθ' ὑμῶν [ψευδόμενοι] ἕνεκεν ἐμοῦ.

¹² χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

¹³ Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἄλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει εἶ μὴ βληθὲν ἔξω καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

¹⁴ Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη·

¹⁵ οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

¹⁶ οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

JESU BERGSPREDIKAN (Kap 5-7)

Saligprisningarna

Kapitel 5

¹ Och han såg skarorna och gick upp till berget, och när han satte sig kom hans lärjungar fram till honom.

² Och han öppnade sin mun och började undervisa dem och sade:

³ Saliga de fattiga i anden, för deras är himlarnas rike.

⁴ Saliga de som sörjer, för de ska bli tröstade.

⁵ Saliga de milda, för de ska ärva landet.

⁶ Saliga de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten, för de ska bli mättade.

⁷ Saliga de barmhärtiga, för de ska få barmhärtighet.

⁸ Saliga de rena i hjärtat, för de ska se Gud.

⁹ Saliga de som är fridsskapare, för de ska kallas Guds söner.

¹⁰ Saliga de förföljda för rättfärdighets skull, för deras är himlarnas rike.

¹¹ Saliga är ni när de kritiserar er och förföljer och säger allt elakt mot er [ljugande] för min skull.

¹² Gläd er och jubla, för er lön är stor i himlarna. För så förföljde de profeterna före er.

Jordens salt och världens ljus

¹³ Ni är jordens salt. Men om saltet blir smaklöst, med vad ska det saltas? Till intet mäktar det mer, utom att kastas ut och trampas ner av människorna.

¹⁴ Ni är världens ljus. Inte kan en stad döljas som ligger ovanpå ett berg.

¹⁵ Inte heller tänder man en lampa och sätter den under skäppan, utan på lampstället och den skiner för alla i huset.

¹⁶ Så ska ert ljus skina inför människorna, så att de ser era fina gärningar och ärar er Far i himlarna.

¹⁷ Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι.

¹⁸ ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν· ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται.

¹⁹ ὃς ἂν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

²⁰ Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἂν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

²¹ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐ φονεύσεις· ὃς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει.

²² ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· ρακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ· μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

²³ ἂν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κᾶκεῖ μνηστῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ,

²⁴ ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ὑπάγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου.

²⁵ ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχύ, ἕως ὅτου εἶ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ, μήποτε σε παραδῶ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ καὶ ὁ κριτὴς τῷ ὑπηρέτῃ καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ.

²⁶ ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως ἂν ἀποδῶς τὸν ἔσχατον κοδράντην.

²⁷ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη· οὐ μοιχεύσεις.

Jesus och lagen

¹⁷Anta inte att jag har kommit för att upplösa lagen eller profeterna. Jag har inte kommit för att upplösa, utan uppfylla.

¹⁸För amen, jag säger er: Tills himlen och jorden förgår ska inte ett jota eller en hake förgå från lagen, tills allt har skett.

¹⁹Den som alltså upplöser ett av dessa minsta bud, och lär människorna så, ska kallas minst i himlarnas rike. Men den som gör och lär ut, denne ska kallas stor i himlarnas rike.

²⁰För jag säger er att om inte er rättfärdighet överflödar mer än de skriftlärdas och fariseernas, kommer ni aldrig in i himlarnas rike.

Mord och vrede

²¹Ni har hört att det blev sagt till de urtida: *Du ska inte mördra. Och den som mördar blir straffskyldig inför domen.*

²²Men jag säger er att var och en som vredgas på sin broder blir straffskyldig inför domen. Och den som säger till sin broder: Raká, blir straffskyldig inför Sanhedrin. Och den som säger: Dåre, blir straffskyldig in i eldens Gehenna.

²³Om du alltså bär fram din gärd vid altaret och där kommer ihåg att din broder har något emot dig,

²⁴lämna där din gärd framför altaret och bege dig först och bli försonad med din broder. Och kom sedan och bär fram din gåva.

²⁵Var välsinnad med din motpart fort, medan du är med honom på vägen, så att inte motparten överlämnar dig till domaren och domaren till undertjänaren och du kastas i fängelse.

²⁶Amen, jag säger dig: Du kommer aldrig ut därifrån tills du betalat den sista quadran-ten.

Äktenskapsbrott

²⁷Ni har hört att det blev sagt: *Du ska inte begå äktenskapsbrott.*

²⁸ ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτήν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

²⁹ εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν.

³⁰ καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτήν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς γέενναν ἀπέλθῃ.

³¹ Ἐρρέθη δέ· ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον.

³² ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται.

³³ Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐκ ἐπιπορήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου.

³⁴ ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ θεοῦ,

³⁵ μήτε ἐν τῇ γῆ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ, μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου βασιλέως,

³⁶ μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν.

³⁷ Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν.

³⁸ ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη· ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος.

³⁹ ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σέ ραπίζει εἰς τὴν δεξιὰν σιαγόνα [σου], στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην·

⁴⁰ καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον·

⁴¹ καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἓν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο.

⁴² τῷ αἰτοῦντί σε δός, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ

²⁸ Men jag säger er att var och en som ser på en kvinna för att åtrå henne har redan begått äktenskapsbrott med henne i sitt hjärta.

²⁹ Och om ditt högra öga skandaliserar dig, ta ut det och kasta ifrån dig. För det gagnar dig att en av dina lemmar går förlorad och inte hela din kropp kastas i Gehenna.

³⁰ Och om din högra hand skandaliserar dig, hugg bort den och kasta ifrån dig. För det gagnar dig att en av dina lemmar går förlorad och inte hela din kropp går bort till Gehenna.

³¹ Och det blev sagt: *Den som förskjuter sin hustru ska ge henne skilsmässa.*

³² Men jag säger er att var och en som förskjuter sin hustru, förutom för en utuktssak, gör att hon begår äktenskapsbrott. Och den som gifter sig med en förskjuten kvinna begår äktenskapsbrott.

Ja och nej

³³ Åter har ni hört att det blev sagt till de urtida: *Du ska inte svära falskt, utan du ska infria till Herren dina eder.*

³⁴ Men jag säger till er att inte svära alls: varken vid himlen, för den är Guds tron,

³⁵ eller vid jorden, för den är en pall för hans fötter, eller vid Jerusalem, för det är den store Kungens stad.

³⁶ Inte heller vid ditt huvud ska du svära, för du kan inte göra ett hårstrå vitt eller svart.

³⁷ Utan ert ord ska vara ja, ja – nej, nej. Och det som är mer än detta är från det elaka.

Kärlek och inte hämnd

³⁸ Ni har hört att det blev sagt: *Öga för öga och tand för tand.*

³⁹ Men jag säger till er att inte stå emot det elaka. Nej, den som örffilar dig på [din] högra kind, vänd mot honom också den andra.

⁴⁰ Och åt den som vill gå inför rätta med dig och ta din tunika, lämna honom också manteln.

⁴¹ Och den som rekvirerar dig för en mil, bege dig med honom två.

⁴² Åt den som ber dig ska du ge, och från den

δανίσασθαι μὴ ἀποστραφῆς.

⁴³ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου.

⁴⁴ ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν· ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόντων ὑμᾶς,

⁴⁵ ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.

⁴⁶ ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν;

⁴⁷ καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ ἐθνικοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν;

⁴⁸ ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν.

Κεφάλαιο 6

¹ Προσέχετε [δὲ] τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μὴ γε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

² ὅταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν.

³ σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου,

⁴ ὅπως ἢ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι.

⁵ Καὶ ὅταν προσεύχησθε, οὐκ ἔσεσθε ὡς οἱ ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν.

⁶ σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι.

⁷ Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὥσπερ οἱ

σὺν ἡμῖν προσεύχονται, ἵνα ἴδωσιν ὑμᾶς προσεύχοντάς· ἡ δὲ πατρὶς ὑμῶν οὐρανόθεν ἀποδώσει ὑμῖν τὸν μισθόν.

⁴³ Ni har hört att det blev sagt: *Du ska älska din nästa* och hata din fiende.

⁴⁴ Men jag säger er: Älska era fiender och bed för dem som förföljer er,

⁴⁵ så att ni blir söner till er Far i himlarna. För han låter sin sol gå upp över elaka och goda och regnar över rättfärdiga och orättfärdiga.

⁴⁶ För om ni älskar dem som älskar er, vilken lön har ni? Gör inte också tullindrivarna detsamma?

⁴⁷ Och om ni hälsar bara era syskon, vad gör ni *som är mer*? Gör inte också hedningarna detsamma?

⁴⁸ Ni ska alltså vara fullkomliga, såsom er himmelske Far är fullkomlig.

Rätt givande

Kapitel 6

¹ [Men] akta er rättfärdighet, att inte göra den inför människorna för att skådas av dem. Annars har ni ingen lön hos er Far i himlarna.

² När du gör en allmosa ska du alltså inte basunera framför dig, såsom hycklarna gör i synagogorna och i gränderna för att bli ärade av människorna. Amen, jag säger er: De har fått ut sin lön.

³ Men när du gör en allmosa ska inte din vänstra hand veta vad din högra gör,

⁴ så att din allmosa är i det fördolda. Och din Far, som ser i det fördolda, ska löna dig.

Rätt bön

⁵ Och när ni beder ska ni inte vara som hycklarna, för de gillar att stå i synagogorna och i gathörnen och bedja för att visa sig för människorna. Amen, jag säger er: De har fått ut sin lön.

⁶ Men du när du beder, gå in i din kammare och stäng din dörr och bed till din Far, som är i det fördolda. Och din Far, som ser i det fördolda, ska löna dig.

⁷ Och när ni beder ska ni inte rabbla ord

ἔθνηκοί, δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν
εἰσακουσθήσονται.

⁸ μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδεν γὰρ ὁ πατήρ
ὑμῶν ὧν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι
αὐτόν.

⁹ Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς·
πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·
ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·

¹⁰ ἔλθέτω ἡ βασιλεία σου·
γενηθήτω τὸ θέλημά σου,
ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς·

¹¹ τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον
δὸς ἡμῖν σήμερον·

¹² καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,
ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·

¹³ καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,
ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

¹⁴ Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ
παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ
ὑμῶν ὁ οὐράνιος·

¹⁵ ἔὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις, οὐδὲ ὁ πατήρ
ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

¹⁶ Ὃταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡς οἱ
ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ, ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ
πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις
νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν
μισθὸν αὐτῶν.

¹⁷ σὺ δὲ νηστεύων ἀλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ
πρόσωπόν σου νίψαι,

¹⁸ ὅπως μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ
τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ ὁ πατήρ σου
ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ ἀποδώσει σοι.

¹⁹ Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς,
ὅπου σῆς καὶ βρώσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπτται
διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν·

²⁰ θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ,
ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρώσις ἀφανίζει καὶ ὅπου
κλέπτται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν·

²¹ ὅπου γὰρ ἔστιν ὁ θησαυρός σου, ἐκεῖ ἔσται καὶ
ἡ καρδιά σου.

såsom hedningarna, för de tänker sig att de
genom sin mångordighet ska bli bönhörda.

⁸Ni ska alltså inte likna dem, för er Far vet
vad ni har behov av innan ni ber honom.

Herrens bön

⁹Så ska alltså ni bedja:

Vår Far i himlarna,
helgat ska ditt namn bli.

¹⁰Komma ska ditt rike.

Ske ska din vilja,
som i himmel också på jord.

¹¹Vårt tillkommande bröd
ge oss idag.

¹²Och förlåt oss våra skulder,
såsom också vi förlåtit våra skyldiga.

¹³Och för oss inte in i frestelse,
utan rädda oss från det elaka.

¹⁴För om ni förlåter människorna deras fel-
steg, ska er himmelske Far förlåta också er.

¹⁵Men om ni inte förlåter människorna, ska
inte heller er Far förlåta era felsteg.

Rätt fasta

¹⁶Och när ni fastar, bli inte som hycklarna,
dysterögda. För de förstör sina ansikten så
att de visar sig fastande för människorna.
Amen, jag säger er: De har fått ut sin lön.

¹⁷Men du, när du fastar, smörj in ditt huvud
och tvätta ditt ansikte,

¹⁸så att du inte visar dig för människorna
fastande utan för din Far, som är i det för-
borgade. Och din Far, som ser i det förbarga-
de, ska löna dig.

Skatter i himlen

¹⁹Samla inte ihop åt er skatter på jorden, där
mal och rost förstör och där tjuvar bryter sig
in och stjäl.

²⁰Utän samla ihop åt er skatter i himlen, där
varken mal eller rost förstör och där tjuvar
inte bryter sig in eller stjäl.

²¹För där din skatt är, där kommer också ditt
hjärta att vara.

²²Ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστὶν ὁ ὀφθαλμός. ἐὰν οὖν ἦ ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται·

²³ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν, τὸ σκότος πόσον.

²⁴Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.

²⁵Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε [ἢ τί πίνητε], μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε. οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος;

²⁶ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν;

²⁷τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα;

²⁸καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς ἀυξάνουσιν· οὐ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν·

²⁹λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων.

³⁰εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιένυσιν, οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι;

³¹μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες· τί φάγωμεν; ἢ τί πῖωμεν; ἢ τί περιβαλώμεθα;

³²πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητοῦσιν· οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῆζετε τούτων ἀπάντων.

³³ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν [τοῦ θεοῦ] καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.

³⁴μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον, ἢ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἢ κακία αὐτῆς.

Ögat är kroppens lampa

²²Kroppens lampa är ögat. Om nu ditt öga är oreserverat, blir hela din kropp upplyst.

²³Men om ditt öga är elakt, blir hela din kropp mörkklagd. Om nu ljuset i dig är mörker – vilket mörker!

Gud eller mammon

²⁴Ingen kan fasttjäna två herrar. För antingen kommer han att hata den ene och älska den andre, eller hålla tag i en och ringakta den andre. Ni kan inte fasttjäna Gud och mammon.

²⁵Därför säger jag er: Bekymra er inte för er själ, vad ni ska äta [eller vad ni ska dricka], eller för er kropp, vad ni ska iklä er. Är inte själen mer än födan och kroppen mer än klädseln?

²⁶Se på himlens fåglar, att de inte sår eller skördar eller samlar i lador. Och er himmelske Far ger dem näring. Är inte ni mycket viktigare än de?

²⁷Men vem av er kan, genom att bekymra sig, lägga till sin ålder en enda aln?

²⁸Och om klädsel, varför bekymrar ni er? Studera åkerns liljor, hur de växer. De jobbar inte eller spinner.

²⁹Men jag säger er att inte ens Salomo i all sin härlighet klädde sig som en av dessa.

³⁰Men om åkerns gräs som finns idag och imorgon kastas i en ugn, om Gud så ekiperar det, hur mycket mer då inte er, klentrogna?

³¹Bekymra er alltså inte och säg: Vad ska vi äta? eller: Vad ska vi dricka? eller: Vad ska vi klä oss med?

³²För allt detta söker folkslagen efter, för er himmelske Far vet att ni behöver detta alltihop.

³³Men sök först [Guds] rike och hans rättfärdighet, och allt detta ska tillföras er.

³⁴Bekymra er alltså inte för morgondagen, för morgondagen ska bekymra sig för sig själv. Nog för dagen är dess onda.

Κεφάλαιο 7

¹ Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε·

² Ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν.

³ τί δὲ βλέπετε τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς;

⁴ ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου· ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἴδου ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ;

⁵ ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ τὴν δοκόν, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

⁶ Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶν μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξουσιν ὑμᾶς.

⁷ Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε καὶ εὐρήσετε, κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν·

⁸ πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται.

⁹ ἢ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσῃ αὐτῷ;

¹⁰ ἢ καὶ ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσῃ αὐτῷ;

¹¹ εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτουσὶν αὐτόν.

¹² Πάντα οὖν ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γὰρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

¹³ Εἰσελάθε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν

Flisan och bjälken

Kapitel 7

¹Döm inte, så att ni inte blir dömda.

²För med den dom ni dömer ska ni dömas, och med det mått ni mäter med ska det mätas åt er.

³Men varför ser du flisan i din broders öga, men bjälken i ditt öga beaktar du inte?

⁴Eller hur ska du säga till din broder: Låt mig kasta ut flisan ur ditt öga – och se: bjälken i ditt öga!

⁵Hycklare, kasta först ut bjälken ur ditt öga. Och då ska du se bra för att kasta ut flisan ur din broders öga.

Det heliga och hundarna

⁶Ni ska inte ge det heliga åt hundarna, eller kasta era pärlor framför svinen. Annars kommer de att trampa ner dem med sina fötter, och vända sig och slita sönder er.

Be och ni ska få

⁷Be, och det ska ges er. Sök, och ni ska finna. Bulta, och det ska öppnas för er.

⁸För var och en som ber får, och den som söker finner. Och för den som bultar ska det öppnas.

⁹Eller vem av er är en människa som hans son ska be om bröd – inte kommer han att ge honom en sten?

¹⁰Eller också är det fisk han ska be om – inte kommer han att ge honom en orm?

¹¹Om nu ni som är elaka vet att ge goda gåvor till era barn, hur mycket mer ska er Far i himlarna ge goda ting till dem som ber honom?

Den gyllene regeln

¹²Alltså: allt vad ni vill att människorna ska göra för er, så ska också ni göra för dem. För detta är lagen och profeterna.

De två vägarna

¹³Gå in genom den trånga porten. För bred är porten och rymlig vägen som leder bort

ἀπώλειαν καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς·

¹⁴ τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.

¹⁵ Προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασιν προβάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσὶν λύκοι ἄρπαγες.

¹⁶ ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα;

¹⁷ οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ.

¹⁸ οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν.

¹⁹ πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

²⁰ ἄρα γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.

²¹ Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι· κύριε κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

²² πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· κύριε κύριε, οὐ τῷ σῶ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῶ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῶ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν;

²³ καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

²⁴ Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν·

²⁵ καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσαν, θεμελιωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν.

²⁶ καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτούς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμον·

²⁷ καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ

till fördärvet, och många är de som går in genom den.

¹⁴Hur trång är porten och pressad vägen som leder bort till livet, och få är de som finner den.

¹⁵Akta er för de falska profeterna som kommer till er i fårs klädsel, men inuti är de rovgiriga vargar.

¹⁶Från deras frukter ska ni känna igen dem. Inte plockar man väl ihop druvor från törnen eller fikon från tistlar?

¹⁷Så gör varje gott träd fina frukter, men det ruttna trädet gör elaka frukter.

¹⁸Ett gott träd kan inte göra elaka frukter, inte heller ett ruttet träd göra fina frukter.

¹⁹Varje träd som inte gör fin frukt huggs bort och kastas i eld.

²⁰Alltså är det från deras frukter ni ska känna igen dem.

²¹Inte var och en som säger till mig: Herre, Herre, ska komma in i himlarnas rike, utan den som gör viljan hos min Far i himlarna.

²²Många ska säga till mig på den dagen: Herre, Herre, har inte vi med ditt namn profeterat, och med ditt namn drivit ut demoner, och med ditt namn gjort många kraftgärningar?

²³Och då ska jag bekänna för dem att: Jag har aldrig känt er. Dra bort från mig, ni som utför laglösheten.

Liknelsen om de två husbyggarna

²⁴Var och en som alltså hör dessa mina ord och gör dem ska liknas vid en klok man, som byggde sitt hus på klippan.

²⁵Och ner kom vätan, och floderna kom och vindarna blåste och föll mot det huset. Och det föll inte, för det var grundat på klippan.

²⁶Och var och en som hör dessa mina ord och inte gör dem ska liknas vid en dåraktig man, som byggde sitt hus på sanden.

²⁷Och ner kom vätan, och floderna kom och

ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσεν καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

²⁸ Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ·

²⁹ ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν.

vindarna blåste och stötte mot det huset.
Och det föll, och dess fall var stort.”

²⁸Och det hände sig, när Jesus hade fullbordat dessa ord, att skarorna var överväldigade vid hans undervisning.

²⁹För han undervisade dem som en som hade auktoritet, och inte som deras skriftlärdä.